

"UKRAINIAN LABOR NEWS"
 Published three times a week by the Ukrainian Labor News Ass'n,
 Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
 Winnipeg, Man.
 Subscription per year \$4.00
 Telephone: J 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"
 газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень:
 у вівторок, четвер і суботу.
 Видає Стіваришнина "Українських Робітничих Вістей".
 Передплата на рік \$4.00
 Адреса:
UKRAINIAN LABOR NEWS
 Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada

Останні новини.

РАДІО НА УСЛУГАХ КАПІТАЛІСТІВ.

В ювілейному числі "Укр. Роб. Вістей" поміщений був фелетон Куркулєнка про значіння радіо для газети. Останні здобутки науки й техніки, такі, як завоювання воздуха — людство може тільки привітати. Це-ж здобутки людської культури, людського генія для добра-ж людства.

Еге! Коли-б то тобі на цій грішній землі було людство, як одна ціла, рівна, солідарна маса. А то як залізеш в гущу того людства та розглянешся добре, то побачиш в ній велику скляність вовків в людській шкурі. А тому, що вовки все, всюди і при різних обставинах кровожадні, залі і хижі, такі вони й серед людства.

Серед сучасного людства крім вовків — є хитрі лиси, хижі сови, паршивенькі тхорі, трусливі зайці, дурні вівиці, ну, і є люде, що борються зі всією тою нечистю.

До, хоч не великої чисельно, але добре організованої, згодійкової і нахабної класи в цій капіталістичній суспільстві належать вовки, або як їх зовуть по цивілізованому, — капіталісти. А такі сотворіння, як хитрі лиси, хижі сови, паршивенькі тхорі — служать капіталістам за гроші.

І тому то всі здобутки цивілізації, в тім числі і радіо, тепер служать перш всего інтересам капіталістів.

В Злуч. Державах радіо розвинено, як ніде в світі і як ніде в світі воно так служать інтересам капіталістів. В Злуч. Державах сенатська комісія викриває хабарничтво міністрів, що віддавали державні багатства приватним капіталістам; банкир Вандерліп заснував та дослідже биро і збирається інформувати публіку про всі злодійства державних урядників і капіталістів; а тимчасом... тимчасом капіталісти, що мають в своїх руках радіо-станції, ведуть за їх посередництвом шапену агітацію проти сенатської комісії та проти всяких інвестицій. Навиш хитрих лисів, вони передають по радіо до кожної хати громадянина (котрий лише має дома радіо) такі вістки і таку олію, які їм, капіталістам потрібні. І поки там сенатори та Вандерліпи зі своїми бюрами копаються в нетрах хабарничства і злодійства — капіталісти при помочі радіо роблять свою роботу.

Ось кому служать здобутки цивілізації в капіталістичній суспільстві.

Але самі здобутки — річ гарна, корисна, вона може обогатити людство.

ХВИЛЯ ІМІГРАЦІЇ ДО КАНАДИ.

За останні тижні хлинула з Європи до Канади велика хвиля імігрантів. Ідуть імігранти з різних країн. Недавно через Вінніпег переїхала велика партія імігрантів і вінніпегська "Free Press" розкритичалася, що на станції їх стрінули люде з "I.W.W." і почали проповідувати їм доктрину комунізму.

Хай буде! Ми це залишаємо всезнайкам з "Free Press", хоч про "I.W.W." в Вінніпегу тепер нічого не чути. ("Free Press" в кожнім безробітнім бачить "I.W.W.")

Іміграція — річ славна. Канада велика. Величезні незаселені простори і нерозроблені природні багатства чекають мольдальних рук. Але одно дивно: чому в Канаді не вистарчає роботи для тутешнього населення? Чому тисячами робітництво утікає з Канади до Злучених Держав (де воно також збільшує лише собою число безробітних)? Чому англійські робітники, що привезені були до Канади на живна минулого року, нині голодні й холодні серед багатства устроюють жебрацькі походи з Торонто і інших міст на Сході Канади до Оттави до уряду за допомогою?

Нам кажуть, що імігранти переважно ідуть на ферми — або як фермерські робітники, або як самі фермери. Так "Free Press" з 17. марта писала про приїзд до Канади першої партії (3.000 осіб) чехословацьких фермерів, які оселдуть на фермах в західних провінціях Канади.

Ну й гаразд. Але чому-ж то в тій самій "Free Press" писалося недавно, що фермери в Альберті, які осіли на землях Сіпіярської компанії, рішані опустити Альберту і виїхати до Полуудневої Америки? Або чому то тисячі фермерів, після довголітньої тяжкої праці на фермах, ідуть з торбами на секції та "екстра-геми"?

Ці питання кочче треба-б розжувати, а тоді хвалитися іміграцією.

Проти еміграції з голодної Європи до багатой Канади ніхто не може нічого мати. Тут є для імігрантів місце. Але що-би ті імігранти тут серед багатства не голодували, то не пошкодило-б посадити їх на широкі, необроблені землях "Сіпіяра" і "Годсон-Бей"! Тоді і для краю і для імігрантів була-б користь.

А так, як тепер є, то з сучасної іміграції — в Канаді збільшиться лише число голодних ротів і порожних жолудків...

БУДНА СПАСАЄ ГАЛИЧАН ВІД БОЛЬШЕВІНІВ.

Бувають різні дива на світі.

Бувають і різні брехні. Винниченко в "Брехні" устами Натаалії Павловни до Тося каже: "Ти думаєш, що не можна переконати людину, що це не стія, а грамофон?"

Єпископ Будка, в своїм старанню осунувати українську колонію десь в нетрах французьких клерикалів в Квебеку і привести для тої цілі в Галичину 500 українських селян, перекоңує канадській власті, що він спасає галицьких селян від большевизму. Про це пише "Free Press" з 17. марта зі слів самого Будки. Бачите, галицькі селяне зводять тепер в Галичину боротьбу "з нечесним совітським населенням".

Отож маєте: "це не стія, це грамофон". Або: це не Польща, це совіти, перед якими Будка спасає українських селян з Галичини до Канади.

Союзником для спасення галицьких селян від большевизму єпископ Будка вибрав собі не Бога, але... Сіпіяра. Це більш

"наздожний компаньон". Сіпіяр має перевести 500 галицьких селян до Канади за половину платні. Залишим тут буде говорити про те, що він буде мати монополію над ними.

Ось тобі і "спасення"... Як на єпископа якраз пристає: відає боже боготи а галицьких селян Сіпіярові. А доставити Сіпіярові галицьких селян на припоручення Будки має поліційний магістрат міста Сент Боніфас. Він вже виїхав за ними до Галичини.

Чує, сердечний, що на галицьких імігрантах ліпше заробить, як на іосади магістрата.

ВІСІМСОТ МІЛЬ ПІШКИ ЗА КАВАЛОК КИШКИ.

У вівторок доставлено з далекої півночі до Вінніпегу в торму молодого 22-літнього Індіанця. Засуджено його на рік торми десь на далекій півночі, над Годсонбейським залівом.

Засуджено, а засуду виконати нема як, бо країна там ще не цивілізована і про такі річи як торми не подбада. І прийшлося поліцаєві таскати індіанського хлопця аж вісімсот миль до цивілізованого осередку для відбуття кари. А коли привели його до Вінніпегу, почали питати, як йому подобається цивілізація. Дивися, мовляв, які ми цивілізовані люде.

"Free Press" потішає некультурного хлопця, що як він буде держатися в тормі по культурному, то дістане за рік 36 днів "комішен". І на тім спасібі!

БУНТІВНИЧА ПАРОХІЯ.

Америка — країна чудес. Тільки не в зміслі, скажемо, "обновлення" образів, але в зміслі техніки, скандалів, бідняків-міліонерів і міліонерів-бідняків.

А тепер почали творитися чудеса і в американській церкві, тільки на американській штальті. В Нью Йорку в церкві св. Марка під Гарті завів замість молитви танці. Просто сказав парохіян танцювати замість молитви, а це буде і богу угодою для тіла корисно і для душі весело.

А в Шікаго одна парохія збунтувалася проти американського прапора.

До проповіді в першій методистській церкві зголосився в неділю, 23. марта пафисті Brent Елісон, який через довгий час сидів в тормі за противоноу агітацію. Піп дав під головування, чи присутні на службі божій бажають слухати Елісона. І присутні 107 голосами проти 9 — дали Елісонів слово. І він почав говорити:

"Європа є в дорозі до пека, а Америка йде слідом за нею". При цих словах Елісона присутній в церкві прокуратор зрівняв на ноги і запитав Елісона, чому він п'янував Америку підчас війни. Це питання присутна в церкві публіка стрінула криком, свистом, голуванням і прокуратор сів.

Тоді встав капітан Голкінс, член мілітарної контророзвідки і запитав Елісона, де він одержав такі інформації про Америку, але у відповідь дістав під парохіян ще більше "бузів", "гисів" та свистів, як прокуратор.

Після цього на церковну платформу вибіг капітан (видно, що капітан навмисне зібрався в той день в церкві) Корбі, приказав парохіянам встати і устроїти патріотичний мітінг.

"Панімім американський прапор" — закричав він. Крик, свист, "бузи", "гиси", тупання ногами — були відповіді патріотичному капітанові. І прийшлося кликати легіонери, щоб вигнати пафистів з церкви.

І врів після цього парохіянам.

Плохі діла з патріотизмом в Америці.

Волинєць.

РОБІТНИЧЕ ЗАПОМОГОВЕ ТОВАРИСТВО.

Засноване минулого року, не тільки в цій році, але в цілій зимовій сезони. Завдяки тому, що мітінг не був як слід оголошений і що багато українських робітників пішло в місто слухати приїжджого англійського бесідника з Р.П.К., мітінг не був численний. Однак успішний з морального боку. На мітінгу говорилося не лише про Р.П.Т., але про організації взагалі. Говорилося про те, які є організації, яка їх ціль і кому вони служать.

Жаль тільки, що тих ірмов не записано і не подано до відома широкого загалу робітництва, а тоді многим стало-б ясним, чому так тупо розвиваються робітничі організації. Та про це ми поговоримо при найближій нагоді.

На мітінгу відіду Р.П.Т. в Вінніпегу бесідниками були товариші: Ів. Навізівський, Штаульський і Німілович. З короткого звіту промовів по-казалося, що ціле Р.П.Т. в Канаді числить 530 членів, причім більша половина припадає на самий Вінніпег. За короткий час свого існування Р.П.Т. віддало хорим товаришам і товаришам поперх тисячу двіста доларів допомоги. А в касі тепер має три тисячі триста доларів допомогного фонду.

На мітінгу в Вінніпегу в неділю, 23. марта, вписалося 26 нових членів. Так що тепер вінніпегський відділ числить близько 300 членів. Це свідчить, що Р.П.Т. має місце для свого існування і воно буде існувати. Воно стало вже на трівкі підвалини.

Треба тільки побажати, щоб вінніпегський відділ краще розвинув свою діяльність, а коли устроє пропагандовий мітінг, то щоб заставив своїх членів розгортати його як слід, хочби в той спосіб, як це роблять інші організації: віддрукувати летючки та рознести їх по хатах. А за приміром вінніпегського відділу підуть тоді і інші місцевости, навіть

РОЗГРОМ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ НА УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЛЯХ ПІД ПОЛЬЩЕЮ.

Низше подаємо доносення з Варшави під датою 29. лютого до "харківських Вістей" про розгром польською владою української школи на окупованих нею українських землях.

ІНТЕРПЕЛІЯ ЧЕРКАВСЬКОГО В СЕНАТІ.

Білий терор на українських землях, що знаходяться під польською владою, не припиняється. Після численних арештів та трусів Українці, польська поліція взялася за розгром української школи. Там, де це такі школи збереглися, їх зачиняє поліція, а вчителів арештовує. Багато шкіл перейшло на нелегальне становище. Вчителі не ночують дома. Учні записуються до школи під чужими прізвищами. Сенатор М. Черкавський, з доручення арештованих українських послів, звернувся до міністра народної освіти Міклашевського з запитанням з приводу переслідування української школи. Черкавський у своїому запитанні зазначає, що коли посли Хрущій та Козицький звернулися до міністра народної освіти з запитанням про стан шкіл на українських землях, то міністер відповів їм: "Я діловий міністер, а не політик. Справа про школи національних меншостей — є справою політичною. Не бажаючи втручатися в політику, я не даю векселів, яких потім не зможе оплатити".

У другий раз, коли ті-ж посли союму звернулися до міністра юстиції з приводу шкільної політики на Холмщині, міністер відповів їм, що з відкриттям українських шкіл на Холмщині нема чого-б поспішати. Черкавський далі зазначає, що "політичний" міністер народної освіти розвазав українську справу в такий "діловий" спосіб, що весь край колонізується ріжними засобами. Українці ставлять опір і далі ставитимуть, оскільки вистарчить сил.

Далі Черкавський подав картину хазяйнування польської влади на українських землях. На Холмщині та Підляшш, не дивлячись на вимоги місцевого українського населення, не дозволяють мати українських шкіл. Православних — українських дітей, таким чином, насильно навчають католицької віри та польської мови. На Волині та в Галичній українські школи замінюються польськими. Учительської семінарії, яка б готувала кваліфікованих українських учителів, на Волині нема ні-одної. Закриваються українські вчительські семінарії в Галичній. Влада не дає дозволу на відкриття українських гімназій. Уже кілька років відкрито українську школу в Володимир-Волинського просять дозволити їм відкрити українські гімназії, але їм кожний раз одмовляють. Не дозволяють українському народові мати і вищої укр. школи. У Львові університет та політехнічний інститут функціонують нелегально. Така картина правового стану українських громадян польської республіки.

Громадяне якої-небудь иншої культурної держави напевно не повірять, коли їм про це оповіст: "І при таких умовах польський уряд вимагає від українського населення вірності польській державі — закінчив Черкавський. Хіба — при таких умовах вірність можлива?" (На польських лавах вигуки — "більшовик!").

Ліквідація університету. Поліція ліквідує український нелегальний університет у Львові. Арешти осіб, що їх підозрюють за викладання в університеті, тривають далі. За відомостями поліції в університеті було 1.500 слухачів. Лекції читалися в ріжних помешканнях у формі публич-

ти, які до цього часу дивляться на "Робітниче Запомогове Товариство, як на щось не дуже корисне.

Арзетовєць.

них лекцій, або в помешканнях професорів. Університет існував 4. роки.

З приводу теперішніх арештів українські газети заявляють, що національна культура дужча від поліційського кулака й боротьба з нею не дасть жадних наслідків. Народи гинуть, а їхня культура живе й переходить з покоління в покоління. Якщо польська поліційська державність фізично знищить українську націю на галицькій території, все таки української культури польська реакція не знищить.

ШЛЯХТА РАДІЄ.

Польські чорносотенці радіють з приводу розгрому українського університету у Львові. Відомий польський зубр Грушинський подав соймові інтерпеліацію, в якій запитує, чому польська влада терпіла існування українського університету. Міністер внутрішніх справ заявив, що існування нелегальних організацій взагалі, в тому числі і тайних на уюких та інших шкіл, недопустимо. Уряд не може терпіти таких тайних університетів. Влада зробила кілька трусів з метою ліквідувати цю "злочинну" устанovu. Головні катедри, зі слів міністра внутрішніх справ, були в інституті імені Лисенка. Цей інститут, а також "Академічна громада" і "Академічна поміч" зачинені поліцією. Міністер внутрішніх справ обіцяє звернути свою увагу взагалі на українські освітні інституції не тільки в Галичній, але й по інших містах. Заява міністра внутрішніх справ викликала гучні оплески на його адресу з боку польських реакціонерів.

ЩЕ ОДНА ІНТЕРПЕЛІЯ.

Український соймовий клуб вніс інтерпеліацію в справі переслідування української преси.

"Українську пресу — говориться в інтерпеліації — на цій території польської держави систематично переслідують. Є газети, що не мають жадного неконфіскованого числа. Звичайним явищем буває напис на першій сторінці української газети про те, що вона виїхала другим накладом після конфіскації. Особливо переслідують львівську пресу, три четверті якої замкнено, а редакторів газет ув'язнено".

Замучена у в'язниці.

У Львові відбувся похорон замученої Ольги Бесарабової. На кладовищі тіло Бесарабової було знову оголене. Воно улягає з себе одну велечезну рану темно-фіолетового кольору. Кілька тисяч Українців, що брали участь у цьому похороні, направилися з кладовища до міста великою юрбою. Поліція розігнала демонстрантів, арештувавши 16 осіб. Є гадка, що Бесарабова вмерла під час катування після того жандарми інсценували самоповішення.

Місячний Траур.

Т-во Українок оголосило місячний траур з приводу мученицької смерти в в'язниці Бесарабової. Маршал союму до цього часу не давав українським послам можливості зробити інтерпеліацію з приводу смерти Бесарабової.

Валєр Протоєв.

ПОПРАВКА

Хто головний в газеті? Хто їй тон

Дав й обличчя політичне?

Редактор. Авторі статті і фелетонів —

Відповідає розум звично.

Хто вороги газеті? Хто її

Руйнує, нищить, підірває вічно?

— Відсталість. Некультурність. Злидні азі. —

Відповідає розум звично.

Але ця відповідь знаадо не критична

І на неї мушу я зробити поправку.

Тому, що знаю справу всю практично:

Й писання, й друк і коректуру правку...

В газеті головний, її гроза і бич,

Ці внутрішня біда.

Що куди хоч викривало обличчя:

"Коректор і складка.

"БРЕХНЯ"

Драматично-співачий гурток при відділі Стів. У.Р.Д. в Вінніпегу виставляє сьогодні, в суботу 29. марта, драму Винниченка "Брехня". Постановку цієї драми на робітничій сцені треба радо повітати, тимбільше, що "Брехню" перший раз ставлять в Канаді і то українськими робітниками. Драма ця має незвичайно глибокий зміст і вимагає, щоб публіка цілий час уважно слідувала за діями. Всіх дій три, але вони довігі і незвичайно напружують увагу глядача. Хто хоче вийти з повним задоволенням з представлення, хто хоче злитися разом з діями на сцені і призабути, що він в театрі — той мусить на цю виставу прийти з твердою постановкою уважати і слідувати за діями. Драма "Брехня" — це дуже вірна відбитка життя людей і вимагає від глядача як найбільшої уваги. Ми не підкреслюємо тому, щоб відповідно підготувати вінніпегську робітничу публіку.

Бо драма "Брехня" — є наскрізь модерна драма, дуже далека від всіх тих драм, які часто доводиться бачити на дошках аматорських сцен. Тому необхідно взяти під увагу всі вищезгадані замітки і задержати глядачам найбільшу увагу. Як не як, а широкий загал ще не вповні міг заховати в театрі той спокій, який необхідний, аби зрозуміти як слід мистецький твір, бо всі ми тільки в стані розвитку і тільки вимоса оцінювати та розуміти все. Тому, нехай не в образі буде шик кілька слів, які відносяться так до драми "Брехня", як і до інших театральних постановок.

Головне — треба, щоб діти, яких так багато на виставах, заховаали безоглядний спокій, а також публіка, прикінці третьої дії, в трагічних хвилях, вглибляється в ту трагедію, а не сміялася.

Вічміся товариші і товаришкі на кожному кроці і вічім другий!

К. Р.

ПРОСЬБА ТОВАРИШІВ З РАДІАНСЬКОЇ УКРАЇНИ.

Товариші Н. Ткачук і Д. Циганчук, котрі працювали кілька довший час в майнах, в Феррі, Б. К. і брали живу участь в робітничому русі, в політичних і трейд-юніонних організаціях, а при кінці 1920 р. виїхали на Радянську Україну, просять передаати їхній ширий привіт всім знайомим товаришам та членству наших організацій.

Оба вони брали живу участь в праці при відбудові економічного життя та встановленню порядку на Радянській Україні, а тепер учаться в Комуністичнім Університеті ім. тов. Артема, в Харкові. Дуже просять знайомих товаришів, щоб написали з ними переписку. Особливо просять слідуючих товаришів, щоб до них написали: Василь Руданець, Николай Руданець, Петро Степик, Д. Турник, І. Турник, Т. Шлемко, Ів. Шлемко, Петро Несторюк, В. Несторюк, В. Мойсок, Д. Мойсок, В. Теленко, І. Бойчук, А. Григірчук, В. Григірчук, Н. Никифоров, Н. Стефанюк, Г. Ткачук і П. Морфей. Адресувати надіжить до:

Н. И. Ткачук, Ком. Університет імені Артема, з Вулиця Артема №52, Харків, Радянська Україна.